

Juist daar waar kinderen worden begeleid naar hun toekomst in een steeds veranderende wereld, is het niet meer dan logisch om door een duurzame bril naar die wereld te kijken en daarnaar te handelen. Duurzaamheid dient in de volle breedte onderdeel van ons doen en laten te worden, huisvesting is daar onderdeel van. Romy Schneider neemt je mee in haar blog: hoe kom je tot duurzame huisvesting? | Romy Schneider

Van vaag gevoel naar praktisch resultaat

Vraag drie mensen in je organisatie wat zij onder duurzaamheid verstaan en je krijgt drie verschillende antwoorden. Wil je als organisatie aan de slag met verduurzaming van je vastgoed, dan is een gezamenlijke definitie van het begrip dus het startpunt. Het thema duurzaamheid gaat daarbij door alle lagen van de organisatie heen, dit vraagt om een integrale aanpak en een visie op de lange termijn.

Wil jij binnen je organisatie bezighouden met energiebesparing, duurzaam opwekken van energie, het creëren van een gezond binnenklimaat of met veranderingen in gedrag? Wil je zelf starten met het verduurzamen van de organisatie? Met voor iedereen begrijpelijke stappenplannen help ik kinderopvangorganisaties en scholen om een gebouw te creëren dat helemaal past bij hun pedagogische visie. Begin eerst vanuit de huidige situatie en bekijk de haalbaarheid van je ambities. De onderstaande zes stappen helpen je op weg:

1 Bepaal je behoeften en ambities

Definieer duurzaamheid en maak het tot onderwerp van de volledige organisatie. Laat medewerkers aangeven wat zij belangrijk vinden. Zij brengen de meeste tijd door op de locaties en zien vaak concrete aanknopingspunten. Betrek ook de kinderen bij deze inventarisatie. Zij zijn een belangrijke gebruiker en kijken vanuit hun eigen visie naar deze opgave. Formuleer een gezamenlijke ambitie: wat wil je bereiken op het gebied van duurzame huisvesting en hoe ga je dat verankeren?

2 Breng de huidige situatie in kaart

Als je de route wilt bepalen om je ambities te bereiken, is het belangrijk om te weten waar je nu staat. Een nulmeting kan je

hierbij helpen en veel inzicht verschaffen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de tool 'Energie-inzicht' uit de Groene Agenda Kinderopvang. Met deze tool zie je in één oogopslag hoe je locaties presteren wat betreft energieverbruik. Of voer een algehele gebouwscan uit aan de hand van het Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang van het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang.

3 Maak een plan/strategie

Kijk met welke concrete maatregelen de doelen bereikt kunnen worden en leg deze vast in een plan. Met de eerdergenoemde tool kun je de locaties met elkaar vergelijken, dit helpt je te bepalen waar je prioriteiten liggen. Kies voor maatregelen die passen bij jouw organisatie. Denk in stappen, zo worden doelen behapbaar. Wat wil je wanneer bereikt hebben en wie is daarvoor verantwoordelijk? Wat is de interne werklast? Heb ik externe hulp nodig?

4 Verdeel rollen en taken

Maak een medewerker verantwoordelijk en geef haar uren om intern onderzoek te doen en informatie te verzamelen. Of stel ambassadeurs aan: personen binnen de organisatie die achter het plan staan en kunnen helpen om draagvlak te creëren. Stel een werkgroep samen die zich specifiek om verduurzamen van de huisvesting bekommert. Ouders en kinderen kunnen daar onderdeel van zijn.

5 Ga aan de slag

Dit is het moment om de acties ook daadwerkelijk door te voeren. Zorg dat de maatregelen ingepland worden en dat iedereen op de hoogte is. Heeft gedrag invloed op de nieuwe maatregelen? Zorg

dan ook direct voor uitleg aan de betrokkenen, denk aan medewerkers en ouders.

6 Evalueer en stel bij

Evalueer regelmatig. Soms lijkt het alsof niets wil lukken, maar als je terugkijkt en meet, dan zie je de vooruitgang die geboekt is. Dat is belangrijk voor de motivatie. Gaan dingen toch niet zoals je ze van tevoren bedacht had? Dan kun je je plan of strategie tussentijds bijstellen.

Over vastgoedexpert Romy

Romy Schneider van Romy Schneider Vastgoedadvies is expert bij het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang. Zij is ervan overtuigd dat een goed en duurzaam gebouw een positief effect heeft op het welbevinden en het ontwikkelproces van kinderen en medewerkers. Romy ziet in de praktijk vaak dat huisvesting binnen organisaties een ondergeschoven kindje is. Enerzijds is dat begrijpelijk, omdat huisvesting geen primaire taak van een kinderopvangorganisatie is. Maar het is ook zonde, want een kinderdagverblijf of bso is wel de plek waar medewerkers en de kinderen veel tijd doorbrengen. Van Romy mag huisvesting dan ook een meer prominente plek krijgen op de agenda. Zij helpt, met voor iedereen begrijpelijke stappenplannen, kinderopvangorganisaties en scholen om een gebouw te creëren dat helemaal past bij hun pedagogische visie. Vanuit de Groene Agenda Kinderopvang geeft zij dit najaar een cursus over duurzame huisvesting.

Meer informatie op www.groeneagendakinderopvang.nl

Huur je een gebouw?

Als je als kinderopvangorganisatie een gebouw gebruikt dat niet je eigendom is, kunnen de mogelijkheden om zelfstandig stappen te zetten naar verduurzaming beperkt zijn. Het is daarom belangrijk in een vroeg stadium in gesprek te gaan met je verhuurder.

Mijn tip is om niet meteen met de deur in huis te vallen met wat je allemaal gedaan wilt hebben. Luister in het begin naar de andere partij en probeer te begrijpen wat de ambities zijn en waarom ze bepaalde prioriteiten stellen. Vanuit dat vertrekpunt is het makkelijker om gezamenlijk op te trekken en een plan te maken waarvan beide partijen profiteren.

In de Groene Agenda Kinderopvang kun je de handreiking 'Verduurzamen in een huursituatie: Hoe doe je dat?' downloaden. In deze handreiking worden naast de wettelijke kaders, ook de processtappen geschetst. Deze stappen zetten uiteen hoe je als huurder jouw duurzame ambities ook daadwerkelijk kunt realiseren. Tot slot en samenvattend wil ik iedereen die aan de slag wil gaan met duurzaamheid het volgende meegeven: er is écht van alles mogelijk op het gebied van verduurzaming. Maak je doelen niet te groot, maar knip het op in stukjes en ga samen aan de slag. Zo blijft het proces behapbaar en krijg je het meeste gedaan.

Financieren van maatregelen

Wil je aan de slag met maatregelen om te verduurzamen, dan heb je daar financiële middelen voor nodig. Dat kan soms uit eigen middelen en soms middels externe financiering. De Groene Agenda Kinderopvang werkt aan aantrekkelijke financieringsarrangementen. Dat gebeurt in samenwerking met de reguliere financiers in de sector. Aanvullend is een gesprek gestart met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) om een speciaal arrangement voor het financieren van de verduurzaming te organiseren. Dat moet een aantrekkelijk alternatief worden, als reguliere wegen niet mogelijk zijn.

Lees meer over het financieren van maatregelen in de Groene Agenda Kinderopvang en kijk op www.groeneagendakinderopvang.nl

Duurzame huisvesting bij Les Petits

Kwaliteit van de huisvesting en het verduurzamen daarvan draagt bij aan de primaire taak: het bieden van kwalitatief goede kinderopvang. Dat zien ze ook bij Les Petits, een kinderopvangorganisatie in een groene omgeving, vlakbij bossen en duinen, in en om Haarlem. | Susanne Oosterman

Sandra Vlaar, directeur bij Les Petits: 'Tijdens een inspiratiesessie van het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang werd het kwaliteitskader huisvesting kinderopvang gepresenteerd. Dit is een instrument dat inzicht en houvast biedt om de vele onderwerpen rondom huisvesting in samenhang te zien.'

'Ik werd hierdoor enorm getriggerd. Onze panden zijn ruim en licht en hebben grote buitenruimtes. We waren op dat moment zoekende naar hoe we onze panden verder konden verbeteren, onder andere op gebied van binnenklimaat, duurzaamheid en representativiteit en uitstraling.'

'Na deze sessie zijn we binnen de organisatie in gesprek gegaan over onze huisvesting. Hoe kijken wij binnen de organisatie aan tegen huisvesting, wat vinden we duurzaam en wanneer is ons binnenklimaat van goede kwaliteit? Wat willen we

uitstralen en welke ambities hebben we?' 'Het werd me toen helder dat, als we in de toekomst iets willen bereiken, we een vertrekpunt en concrete doelen nodig hadden. We hebben uit het Kwaliteitskader een aantal criteria gekozen om mee aan de slag te gaan, en vervolgens een nulmeting uitgevoerd in samenwerking met Romy Schneider.' 'Na de nulmeting hebben we doelen gesteld om aan te werken: duurzaam energiegebruik, het monitoren en beheersen van het binnenklimaat, het verbeteren van de representativiteit en inrichting van de buiten- en binnenruimtes en het efficiënter plannen en monitoren van het onderhoud.'

Digitale meters

Les Petits is in 2020 gestart met het stapsgewijs invoeren van ledverlichting en het plaatsen van digitale meters op de kinderdagverblijven die het binnenklimaat en de CO2 continu monitoren. Daarna is de ventilatie verbeterd, met name op de slaapkamers. De komende jaren ligt de focus op het binnenklimaat. Ook wordt er gestart met de buitenruimtes van de kinderdagverblijven. Deze worden ingericht conform een nieuw buitenspeelbeleid, opgesteld door de pedagogen van Les Petits. Voor de binnenruimtes wordt tevens een visiedocument en een meetinstrument opgesteld, zodat ook inrichting en representativiteit gemeten kunnen worden op kwaliteit. Het thema duurzaamheid zal hier zichtbaar in terugkomen, aldus Sandra. 'Jaarlijks hebben we evaluatiemomenten ingepland, want natuurlijk moet je soms zaken bijstellen. Bijvoorbeeld omdat het maximaal haalbare behaald is. Of omdat we zien dat een bepaalde maatregel niet werkt. Het continue proces van vaststellen, uitvoeren, evalueren en bijstellen helpt ons scherp te blijven.'